

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ลำไยเป็นไม้ผลที่ปลูกกันทั่วไปในภาคเหนือ โดยเฉพาะที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ในสมัยก่อนนิยมปลูกไว้ในบริเวณบ้านเพื่อต้องการความร่มรื่นเท่านั้น แต่ต่อมาได้มีผู้นำลำไยกระโหลกซึ่งมีผลโตและรสชาติว่าลำไยพื้นเมืองมาเผยแพร่ จึงมีผู้นิยมปลูกกันอย่าง เป็นลำ เป็นสันจนกลายเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศ มีผู้นิยมบริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ในปีหนึ่ง ๆ ประเทศไทยส่งผลลำไยไปจำหน่ายยังประเทศใกล้เคียง เช่น ฮองกง มาเลเซีย สิงคโปร์ ฯลฯ เป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถทำรายได้เข้าประเทศนับสิบล้านบาท อันเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และปัจจุบันรัฐบาลก็มีนโยบายส่งเสริมให้มีการส่งผลลำไยออกมากขึ้น โดยขยายตลาดไปทางยุโรปอีกด้วย นอกจากนี้ลำไยยังมีข้อได้เปรียบกว่าผลไม้อื่น ๆ คือสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้หลายอย่าง เช่น ลำไยกระป๋อง ลำไยแช่แข็ง ลำไยแห้ง น้ำลำไยและ เมรัยจากลำไยสด เป็นต้น อย่างไรก็ตามถ้ามีตลาดสำหรับการส่งลำไยออกไปต่างประเทศมากขึ้นก็ควรเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อการส่งออกด้วย

การศึกษาต้นทุนและรายได้รวมทั้งการหาอัตราผลตอบแทนจากการปลูกลำไย จะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้สนใจจะลงทุนทำสวนลำไยได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาว่า เมื่อลงทุนไปแล้วจะให้ผลตอบแทนคุ้มกับทุนที่ลงไปหรือไม่ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำสวนลำไย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมให้เกษตรกรสนใจปลูกลำไยเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษาด้านทุนและรายได้ของการทำสวนลำไย คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะการลงทุน ต้นทุน รายได้ และอัตราผลตอบแทน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการลงทุนทำสวนลำไย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาด้านทุนและรายได้ของการทำสวนลำไย เป็นการศึกษาข้อมูลตั้งแต่การเตรียมการเพาะปลูก การเพาะปลูก และการบำรุงรักษาจนกระทั่งเก็บผลผลิตเพื่อนำออกจำหน่าย นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลที่ศึกษานี้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนลำไย ขอบเขตของการศึกษามีดังนี้ คือ

1. คำว่า "ลำไย" หมายถึง ลำไยที่เป็นผลไม้สดเท่านั้น
2. พันธุ์ลำไยที่จะทำการศึกษานี้ หมายถึง ลำไยกระโหลกพันธุ์อู๊ดเท่านั้น เนื่องจาก เป็นลำไยพันธุ์ที่เก็บผลได้ก่อนพันธุ์อื่น ๆ ทำให้ขายได้ราคาดีและชาวสวนนิยมปลูกกันมาก
3. พื้นที่ที่จะทำการศึกษาเพื่อนำมาเป็นตัวอย่างไม่ได้กำหนดไว้เฉพาะในอำเภอเมือง อำเภอป่าซาง และอำเภอบ้านโฮ่ง เพราะเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกลำไยพันธุ์อู๊ดมาก
4. ขนาดพื้นที่ของสวนลำไยตัวอย่างในการศึกษาจะเป็นสวนที่มีขนาดพื้นที่ทำการปลูกลำไยประมาณ 20 ไร่ เป็นจำนวน 50 ตัวอย่าง สวนลำไยตัวอย่างดังกล่าวเป็นสวนลำไยที่ได้รับการบำรุงรักษาและทำการเก็บผลผลิตขายด้วยตนเองเท่านั้น มิได้ทำการขายเหมาให้ผู้อื่น
5. การศึกษาอัตราผลตอบแทนของการทำสวนลำไย ทำการศึกษาตั้งแต่เริ่มปลูกลงลำไยมีอายุ 20 ปี

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปลูกลำไย ตลอดจนการสอบถามเจ้าหน้าที่ในหน่วยราชการและสถาบันที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจโดยการออกแบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ทำการปลูกลำไย รวมทั้งการสัมภาษณ์ข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการคำนวณต้นทุนและรายได้ของการทำสวนลำไยจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยราชการและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ทำการสรุปผลข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามและวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้จากการปลูกลำไยเพื่อหาอัตราผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการทำสวนลำไย
4. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ตลอดจนแนวโน้มในการลงทุนทำสวนลำไย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาต้นทุนและรายได้จากการทำสวนลำไยจะทำให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตรายได้และผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนลำไย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกษตรกรประสบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำสวนลำไยสามารถใช้ข้อมูลจากการศึกษาในการวางแผนส่งเสริมการปลูกลำไยแก่เกษตรกร ซึ่งจะมีส่วนช่วยเพิ่มผลผลิตและการจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่สนใจการปลูกลำไยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาที่จะทำการลงทุนหรือใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป